

vele eeuwen ZWINSTREEK

De belangstelling voor de Zwinstreek is bijzonder groot. Zo maar niet plaatselijk, maar ook met veel interesse uit het binnenland. Dit zouden de Jaycees reeds kunnen ervaren met de merkwaardigste uitgave, de overlapkaarten doorheen de historie van het Zwin, in beide landstalen.

De gemeente zelf, financierde de drie lijvige boekdelen van Maurits Coornaert, met vele gegevens uit de archieven, een kluisenaarswerk. Hier in ons blad gaf Gerard Adriaenssens ook bij herhaling de vruchten van zijn opzoekingen mee. Het nodige werd gedaan om het Poldermuseum te Heist tot een waardig kijkstuk over onze streek uit te (ballegeren)-bouwen; vanaf Johan, en met de vzw Sincfala spant schepen Danny Lannoy zich in voor meer uitbreiding. Maar Heist ligt "ginder" nog altijd een stapje verder voor de Knokkenaar. Als er hier zelfs geen archief aangelegd is, zelfs geen sprake van een kunst- of ander museum voor eigen midden, kwam men tot de vaststelling dat privé-kollekties er gelukkig nog zijn om heel wat schatten uit het verleden van de Zwinstreek bewaard te hebben.

Er was dan uiteindelijk een btk-Willems-project nodig om de schatten in kwestie uit het duister te halen. De F-F-ploeg van Frieda en Frank hebben er hun werk van gemaakt, Inventarisatie van het Kulturhistorisch Patrimonium. Heette het, met niets in de hand. Dan maar op stap gaan, aankloppen, overtuigen, noteren. Zoveel meer. Om uit te monden op de merkwaardige tentoonstelling Duizend Jaar Zwinstreek in het cultureel centrum ofte Scharpoord. Het sukses is niet uitgebleven. Maar de 1000 Jaar had er de hele zomer moeten blijven, - maar, maar... Wat? Te veel andere (vreemde) afspraken. De zomergasten kregen meer tijd om naar de kartoens te gaan kijken. En toch werd bewezen hoeveel de badstad uit eigen streek voor te stellen heeft. Het is dan zeker een wenk voor de toekomst. En hebben Frieda en Frank ondertussen moeten opkramen? Zij zijn in feite het aangewezen koppel om het archief van de gemeente grondig aan te pakken. In de tijd van de computer ligt er werk voor de boeg. Hoe dan ook, nota bene: Harold en Danny denken reeds weer aan een kunstenaarstentoonstelling, met

CNOC IS IER

Vele eeuwen waren er ook voor Knokke weggelegd, van poldergemeente tot badstad ----->

HEEMKRING CNOC IS IER

Heemkring die de overleveringen en gebruiken van Knokke in ere houdt, en het achterhalen van geschiedkundige feiten.

De leden ontvangen voor het bereikte lidgeld ieder jaar de historische brochure en het lijvige jaarboek.

Ilmavonden, fietstochten, onthulling van platen, ruilbeurzen, 8e-rijdingssers, tentoonstellingen, edewerking, verstrekken van inlichtingen, e.e., behoren tot de eerlijke werking van

"Cnoc is ier"

- vereniging zonder winstbejag -

re-voorz. Graaf Leon Lippens, Boslaan 43 (tel. 601555)
oorzitter André D'hont,
Zeedijk Knokke 639/47 (604260)
ndervoorz. Danny Lannoy,
Graaf Jansdijk 290 (609392)
ekretaris André Sandelé,
Dumontierlaan 125 (601643)
enning. Harold Van Eeckhoutte,
Graaf Jansdijk 277 (607756)
ommissaris Rudi Vermeire,
Lippenslaan (601016)
estuursleden: Willy Ossaert, Bou-
dewijnlaan 67 (606443) - Gerard
Adriaenssens, Hazebras 120 (tel.
602213) - Alfons Lierman, Boudewijn-
laan 4 - Yves Tourain, Eglantier-
laan 5 (607679) - Gaspar War-
nier, Van Cailliedreef 5/8390
(tel. 515445)

okaal: "Prins Boudewijn", Lip-
penslaan 37 (tel. 601016)
Boudewijncentrum

budithier verachenen, of uit-
reksels, moeten bij nadruk ver-
lijzen naar "Cnoc is ier" en de
steur, ook naar de vermelde bron.

ldmaatschapsgeld: 260 fr.
re-leden: bijdrage vrij.
ldmaatschapskaarten in het lokaal
of bij de bestuursleden; of door
storting op vermelde rek.nummers

JAARBOEK

ay-out: André D'hont

Danny Lannoy

itgever: "Cnoc is ier" v.z.w.

KNOKKE

- 0000 Menap. Bij het begin van onze tijdrekening huisden aan de Belgische kust de MENAPIERS, door de moerassige streek tegen mogelijke overvallers beschermd. Zo mislukte ook de veldtocht van Cesar in het jaar 56 en kwam het tot een vergelijk. — Waar de ROMEINEN maar half slaagden, was de ZEE zonder meedogen in de vierde eeuw, met een overweldiging van het volledige kustland tot meer dan 20 km landinwaarts. — De zee trok zich geleidelijk terug, polderklei werd neergezet, duinen gevormd. — (In de golfsterren werd op 6 m diepte een eiken vaartuig uit de zevende eeuw teruggevonden.) — De naam CNOC dagteekent uit de achtste eeuw wellicht, toen hier Ierse inwijkelingen kwamen (volgens de legende), daarbij de H. Guthagon, waarvan de relikwie in het nabije Oostkerke bewaard wordt. — Het SINCALA of 'verdrongen land' strekte zich, zoals vermeld in Lex Frisonum, op de grensstreek uit en zou het Zwin vormen tot Brugge. — Bij het waddengebied werden in de negende eeuw de eerste INPOLDERINGEN begonnen en Westkapelle hoorde bij de eerste dorpen. — Met de Middeleeuwen, onder het Graafschap Vlaanderen in het Leenroerig Tijdvak (843-1384), ontstond CNOCKE op het duingebied en bezuiden de dijken. — De DUNOS werden reeds in 889 vermeld. — In de tiende eeuw stoven de ZUIDWESTERWINDEN het duingebied op en vormden een langwerpig eiland bij het ZWIN. — Rond de wadden-eilanden kwamen de eerste nederzettingen in de schorren, waar kudden graasden, waar in de kreken gevist werd. — Het eerste overgebleven document spreekt in 1227 over KNOKA. — In 1252 vaardigden Margaretha van Konstantinopel en zoon Gwyde van Dampierre een reglement uit voor tot het Zwin ten laste van de vissers van KNOCKEN. — In 1253 werd de bestaande kapel PAROCHIEKERK van Sancti Catherina. — In de veertiende eeuw werd reeds de ASEGERSSE POLRE, de Hazegraspolder vernoemd, maar deze was meer zuidwaarts gelegen dan de latere. — In 1335 was reeds sprake over de KEUVELE. — In het Boergondisch Tijdvak (1384-1482) werd onder Jan zonder Vrees de GRAAF JANSDIJK versterkt op basis van oudere dijken. — Uit deze periode moet de Sint-Sebastiaansgilde reeds dagtekenen. — In 1408 werd een groep huizen van vissers door een zandstorm bedolven. — In het Oostenrijks Tijdvak (1482-1555) kwam KNOKKE ST.-KATERIJEN in het bisdom Doornik. — Op het einde der vijftiende eeuw kwamen de zeeschepen niet verder meer dan Sluis op het Zwin. — In 1547 gaf Keizer Karel toestemming nieuwe schorren in te dijken. — Met het Spaans Tijdvak (1555-1713) kwam Knokke in het bisdom Brugge, dekenij Damme. — In 1572 kwam op de kerk een uitkijkpost tegen de WATERGEUZEN, die hier in 1574 huizen kwamen in brand steken en gevangenen meenamen. — In 1578 kwam 6 jaar lang CALVINISME, met vernielingen in kerk. — In 1603 werden de galeien van Frederik Spinola in het Zwin tot zinken gebracht. — In 1613 waren de herstellingswerken aan de kerk voltooid. — Bij het begin van de zeventiende eeuw kwamen de forten van de CANTELMOLIJN tot stand. — Aan het Kalf was toen het gemeentehuis. — En in 1640 telde Knokke ongeveer 200 inwoners. — In 1650 kreeg de St.-Sebastiaansgilde zijn keure van hoofdmans Ridder Arazola d'Ognati. — In de kerk kwamen schilderijen van E. QUELINUS (er nog steeds te zien). — Bij een doorbraak van de zee kwam in 1675 geheel het Zoute tussen bos en strand onder water. — Bij de aanvang van het tweede Oostenrijkse Tijdvak (1713-1792) was reeds 1983 gemeten grond ingedijkt. — In 1759 werd de STEEN- en Zoute Westkapelle aangelegd. — Keizer Jozef II gaf in 1782 de toelating de Hazegrasschorre in te dijken. — In 1786 kwam de toestemming tot indijking van de Zoutepolder. — Zo ontstond in 1787 het ZOUTE. — In het Frans Tijdvak (1792-1815) werden vele goederen verbeurd verklaard, daarbij vooral deze van kerk en klooster, zo ook de Keuvelhoeve. — In het Zoute huisden de konijnenstropers, die ook gingen vissen in de PAERDEMARKTKREKEN. — Een Franse batterij hield toezicht op het Zwin. — Op 11 oktober 1811 stak NAPOLEON bij het Hazegras het Zwin over. — Bij de inzet van het Hollandse Tijdvak (1815-1830) telde Knokke 887 inwoners. — Als België in 1830 onafhankelijk werd, was Jan de Maecker de eerste burgemeester van Knokke met 987 inwoners. — In de strijd tegen de Hollanders werd aan de grens het FORT LEOPOLD ingericht. — LEOPOLD I kwam hier op 2 augustus 1834. — In 1846 heerste er hongersnood en moesten maatregelen getroffen worden tegen plunderingen. — In 1852 kwam een nieuw kerkgebouw op de plaats van het oude. — De ZEESTRAAT, latere Lippenslaan, werd rechtgetrokken. — De INTERNATIONALE DIJK sloot in 1872 definitief het Zwin af. — In 1883 kwam de eerste badkar op het STRAND. — In 1888 werd de eerste villa gebouwd. — Het eerste hotel, 'Grand Hotel' kwam terecht in 1890 en de eerste dijk werd in 1900 voltooid. — In 1909 kwam het eerste hotel in het Zoute, waar ook de dijk aangelegd werd. — De dijk van het Albertstrand werd aangevangen en meer achteruitgelegen. — Het STADHUIS dagteekent van 1913 en het ZEGEMEER in de vooramalgische Lispanne van 1924. — Het CASINO met 70 m voorgevel kwam in 1930 tot stand. — Tussen de twee oorlogen groeide Knokke tot een badstad met grote faam. — Na de oorlog 1940-45 zou Knokke vlug een Europese faam gaan genieten met het Zoute en het Albertstrand, met 15.000 inwoners en met 100.000 verblijfs gasten ieder hoogseizoen.

